

LİSELİ

GENÇLİK

DERGİSİ

ÖRGÜTLENELİM

İŞÇİ GENÇLERLE

BAĞ

KURALIM

TÜSTAV

SAYI : 5

FİYATI : 100 KURUŞ

MART 1970

AMERİKA'YA GÜNEY DOĞU ASYA'DA
YENİ BİR DARBE İNDİRİLİYOR.

laos'ta sosyalistlerin mücadelesi

**BAĞIMSIZLIK, SADECE DIŞ DÜŞMANA
KARŞI VERİLEREK KAZANILMAZ. BAĞIM-
SIZLIK, DEMOKRASİ VE SOSYALİZM İÇİN
MÜCADELE BİR BÜTÜNDÜR.**

Asya kıtasının güney doğu ucunda, 2,8 milyon nüfuslu küçük bir ülke olan Laos'ta, şu günlerde silahlı mücadele veriliyor. Yabancı ve yerli sömürücülere karşı ve yeni bir düzen getirmek için dövüşen

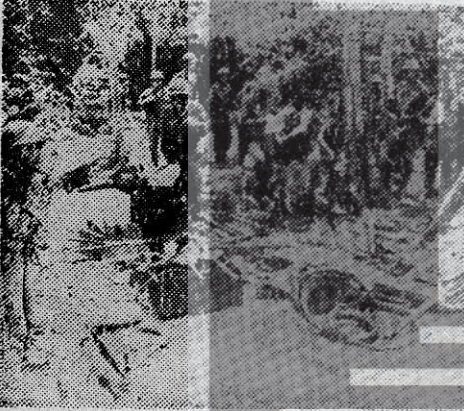
Sevinç ÖZKAYA

sosyalist *PATHET LAO* kuvvetleri veriyor bu mücadeleyi. Bu kuvvetler, yine bir Asya ülkesi olan ve bir zamanlar aynı sömürüye karşı savaşarak bağımsızlığını kazanan sosyalist Kuzey Vietnam tarafından destekleniyor. Bu kuvvetlerin karşısında ülkedeki egemen sınıfların temsilcisi Laos hükümeti ile emperyalist Amerika bulunuyor. Pathet Lao ve Kuzey Vietnam kuvvetlerinin ortaklaşa yürüttükleri savaş karşısında hain Laos hükümeti ve Amerika geriliyor. Şimdiye kadar stratejik önemi büyük olan bir ova, bir havaalanı ve yabancılara ait bir üssü ele geçirdiler. Kukla hükümetin başkentini de bombaladılar.

Bir de, bu talihsiz ülkenin tarihine bir göz atalım.

1893 yılında, Batının sömürgeci ülkelerinden Fransa, "koruma, kalkındırma, yardım" edebiyatıyla bu ülkeye pençelerini geçirdi. Fransa'nın sömürüsü 1949 yılına kadar sürdü. Bu yılda, Laos bağımsızlığını kazandı. *Ne var ki, bağımsızlık, sadece dış düşmana karşı verilerek kazanılmaz. Bu gerçeğin bir örneği oldu. Laos.* Dışa karşı mücadelenin başarıyla sonuçlanması, içteki başarıyı perçinleyemediği için, bir süre sonra emperyalistleri, bu sefer şu veya bu şekilde, gene Laos'ta görüyoruz. Bu seferki dış düşman, bütün emperyalist amaçların mirasçısı Amerika'ydı. Laos halkı, şimdi de Amerika'ya ve onun yerli ortaklarına karşı dövüşmektedir. Pathet Lao birlikleri, 1960 yıllarından bu yana bu savaşın fiili öncüsüdür.

Bir ülkede kesin kurtuluş, tam bağımsızlık, gerçek demokrasi, ancak ve ancak gerçek kurtuluşçuların, gerçek bağımsızlıkçıların, gerçek demokratların, bir kelimeyle, sosyalistlerin vereceği mücadeleyle gerçekleşir. 20. yüzyılın tarihindeki olaylar, bunun aksini ispat etmemiştir.

YAŞASIN HALKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN SAVAŞANLAR!

YAŞASIN EMPERYALİZME KARŞI, SOSYALİZM İÇİN DÖVÜŞENLER!

Ünlü Düşünür Russell Öldü...

Ünlü İngiliz düşünürü Russell öldü. 98 yaşında ölen Russell, aristokrat bir ailenin çocuğu idi. Yüksek öğrenimini Cambridge'de yaptı. Ünlü bir matematikçi de olan Russell, çağımızın sorunlarıyla yakından ilgilenmiş, açıkça savunduğu görüşleriyle gerici ve tutucu çevreleri rahatsız etmiş, bu yüzden de, şiddetli saldırılara hedef olmuş, hapse de atılmıştır.

Çağımızın en haksız savaşlarından biri olan Vietnam savaşına karşı, batıda en gür seslerden biriydi, belki de en güçlüsüydü. Amerika'yı protesto için, kendi adıyla da anılan, "Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi"ni kurdu. Bu mahkeme, Amerika'yı ve Johnson'u yarılattı ve suçlu olduklarına karar verdi.

Özellikle savaşa karşı olan (I. Dünya Savaşının da aleyhindeydi) Russell, ileri teknolojik seviyedeki bir savaşın, insanlığın sonu olacağını söylüyor, insanlığın başına bir belâ olmadan önce, çılgınca silâhlanmanın durdurulmasını savunuyordu.

Bu ünlü düşünür, bir eylem adamıydı da. Ömrünün son yıllarında bile gösterilere katılmıştır.

Ünlü bir düşünürü, namuslu bir aydını ve bir barış savaşçısını kaybettik.

GENÇLİK DERGİSİ

TÜRK - GÜNEY VIETNAM DOSTLUK (!) DERNEĞİ

Zonguldak'tan liseli bir arkadaşımız yazıyor.

Amerika ve yardakçılarının yeni bir oyununu görmekteyiz Zonguldak'da. Vietnam'da, Fransa'dan sonra karşımıza çıkan sömürücü Amerika, Vietnam ve az gelişmiş ülkelere atmaya çalıştığı üç kâğıt oyunlarına devam ederken, Emperyalizmin işbirlikçileri Zonguldak'taki emek-

çi halkı kendi oyunlarına âlet etme çabasındadırlar.

Üçbeş fotoğraf ve broşürle emekçi halkı kendi saflarına çekmeğe, onları bir kere daha kandırmaya çalıştılar.

Güney Vietnam'ın satılmış hükümet adamlarının boy boy resimleri ve nerde çekildiği belirsiz üçbeş fotoğrafla akılları sıra, Amerika ve uşaklarının propagandasını yapmaya çalıştılar.

Kim yutar bu oyunları artık?

Emekçiler uyanmakta, ne idüğü belirsiz bir kaç satılmışın bu çabalarına gü-lüp geçmektedirler.

İşçi kahvelerinde hecelene hecelene ve yüksek sesle okunan SÖMÜRÜCÜYE YUMRUK dergisi ve sokaklarda sürünen içi bir yığın paçavralarla dolu Türk - Vietnam Dostluğu Derneği broşürleri bunun en açık delilidir.

Utanmadan Ata'nın heykeli önüne çelenk koymuşlar, alay edercesine ona en derin saygı ve selâmlarını sunmuşlardır.

Nitekim üniversiteli ağabeylerimiz çelenği yakmakta gecikmemişler, bu utanç verici tabloya son vermişlerdir.

Satılmışlar tarihten ders almamışa benzerler.

Ama bir gün gelecek kuvvetli ve bilinçli eller onları yakalarından tutup öyle savuracaklar ki, almadıkları ders peşinde bile koşacak halleri kalmayacaktır.

Şimdi Zonguldak yeni olaylara gebe-dir.

Kömür dumanları arasında, işçi kardeşlerimizin parlayan gözlerini ve sıkılı yumruklarını görmekteyiz.

YANKEE, GO HOME!

Amerika, Amerika... Küçükken, küçücük dimağlarımızda büyütüp büyütür devleştirir, Amerikasız Türkiye'nin hiç bir şey olmadığını düşünürdük. Hattâ bir keresinde, Kennedy ölmüştü de, sanki en yakınımız ölmüş gibi üzülmiş, onun yerine geçecek olanın Türkiye'yi onun gibi korumayacağını düşünmüştük. Ama büyüdük, büyüdükçe anladık, anladık ki, Amerika Türkiye'de zenginlerle anlaşıyor, halkımıza sömürüyor, madenlerimizi sömürüyor... Kısaca, tüm değerlerimizden, ufak - büyük bir pay alıyor. Bunları öğrendik, daha da öğreniyoruz, öğrendikçe kinimiz artıyor, nefretimiz büyüyor. Bütün bunlar karşısında hâlâ Amerika'nın bize dost, müttefik olduğunu sananlar var. Bunların suratına son olarak Mürted Olayını çarpıyor, ve onları uyarıyoruz.

MÜRTEDE OLAYI, NE İLK NE DE SON OLAYDIR

Mürted Olayı, Amerika'yla olan ikili anlaşmalarımız bakımından ve üslerin tamamen bizim yetkilerimiz dışında olduğunu göstermesi bakımından pek ilginç. B.İlindiği gibi, Mürted hava üssü, Türk Hava Kuvvetlerindedir. Fakat, bu üs içinde ayrı bir üsse sahip olan Amerikalıların burada SAS ve OAR bölge'leri vardır ve Amerikan hava kuvvetlerine ait atom silâhlarının deposudur ki, buraya bizim Hava Kuvvetleri Komutanımız bile girememektedir.

Uçakların teknik ve bakım hizmetleri için üsse girmelerine izin verilen Türk subayları ve erleri Amerikan çavuşlarının silâhlarının gölgesinde çalışmaktadırlar. Geçtiğimiz ay içinde, bir Amerikan çavuşu, uçağın çevresindeki emniyet çizgisini iki Türk Subayı aynı anda geçmediler diye silâhını göğüslerine dayıyor, yüzleri duvara dönük vaziyette saatlerce öylece bekletiyor.

Bu olay, ne ilktir, ne de sondur. Amerika yurdumuzda buldukça, bu haysiyet kırıcı olaylar sürüp gidecek, daha başımıza nice belâ'lar açacaktır. Amerika ve onun ortakları, halkımızın bu düşmanları, bu topraklardan sökülüp atılmadıkça, halkımızın insanca yaşamasına imkân yoktur.

Bu duruma göz yumamayız!

Mücadeleye sen de katıl!

Balyozun bir ucundan da sen tut!

Orhan BAGIŞ

EMEK

H. ERGÜN TAHLİYE EDİLDİ

EMEK'te yazdığı "Millî Kurtuluş, Ama Nasıl?" adlı yazıdan dolayı komünizm propagandası yaptığı gerekçesi ile tutuklanan derginin sorumlu müdürü Hüseyin Ergün, 124 gün tutuklu kaldıktan sonra, 3000 lira kefaletle tahliye edildi. Mahkeme salonunu hınca hınç dolduran sosyalist gençler, kısa süre içinde gerekli parayı tedarik etmişler ve kefalet ödenerek Ergün tahliye edilmiştir.

*Bilimsel
Sosyalist
Dergi*
23. Sayısı
Çıktı

Tütün Sömürüsü Ve Köylü Hareketleri

Türkiye'de egemen sınıfların sömürü alanlarından biri de tütündür. Emekçi halkımızın yarattığı bütün değerlere el koyan bu asalak sınıflar, Karadeniz ve Ege emekçilerinin bir yıl boyunca durmadan çalışarak yetiştirdikleri tütünleri, bu yıl da ispanak fiyatına kapattılar.

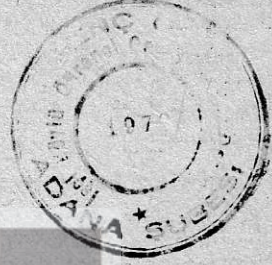
Tütün üreticisinin karşısında iki alıcı vardır: tekel ve tüccar. Tekel, devletin; devlet de tüccarın elinde olduğundan, piyasa zamanı tüccarlara milyonlarca kredi verilir ve bu kredilerle onlar da tütünü çok düşük fiyatla kapatırlar. Böylece, üretici her yıl üç kâğıda getirilir. Tüccarın kârı 2,5 milyonu bulur, üreticinin elinde kalan ise borçlarını ödemiyecek kadar azdır.

'Gayri canımıza tak dedi' diyen emekçiler, bu işe karşı çıkıyorlar. Sömürü düzenini protesto için yürüyüşler, mitingler yapıyorlar.

Bu yıl da Akhisar'da tütün ekicileri bir miting yaptılar. 5000 kişinin toplandığı mitinge, çevre illerden gelen emekçiler ve gençler katıldılar.

Türkiye'nin kurtuluşu, işçi, köylü, bütün emekçilerin tek vücut olup, yumruklarını kaldırdıkları ve sömürücülerin kafalarına indirdikleri zaman gerçekleşecektir.

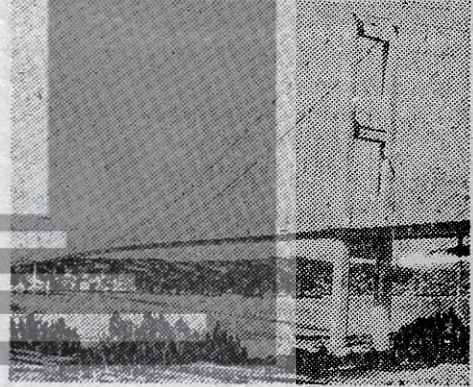
Mehmet ARI

AYRANI YOK İÇMEYE...

Uzun bir süre tartışma konusu olan Boğaz Köprüsünün temeli nihayet atıldı. Bir köprü üzerinde bu kadar tartışılmasının sebebi neydi? Sebebi şuydu ki, halkımızın iki yakası bir araya gelemezken, milyarlar harcıyarak boğazın iki yakasını bir araya getirmek, kırk haramilerin kendilerini kalkındırma yollarından biridir.

Yurt dışındaki işçilerimizce de tepkiyle karşılanan köprü için Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu yayın organlarında köprü için harcanacak paraya değiniyor ve diyor ki: "Bu parayla Türk işçisine, Türk köylüsüne neler yapılabilir? Tanesi 100.000 liradan 50.000 ilkokul yaptırılırdı. Tanesi 50.000 liradan 100.000 traktör köylüye dağıtılırdı. Tanesi 5 milyon liradan 5.000 fabrika yaptırılırdı. Her fabrikada 100 işçi çalışsa 50.000 işçini çoluğu çocuğu ile birlikte karnı doyardı.

Onbin köye maliyeti beşyüzbin liradan elektrik götürülürdü".

Salih MERT

Bir Olay ve

Nuri KÂMİL

Sosyalist ülkeler dışında kalan dünyanın üçte ikisinde, ülkelerin bütün zenginliklerini yutan, çalışan insanların emeğini sömüren, halkları köleleştiren, bütün bunları da "insanlık, özgürlük, demokrasi" için yaptığını söyleyen Amerika'nın Vietnam'da ne aradığı hepimizce bilinmektedir.

Vietnam'da bir savaş var. Bir yanda, "Güney Doğu Asya'da güçlü bir kuklalar zinciri kurmak, halkların kurtuluş savaşlarını bunlara ezdirmek, bu suretle, hem malzeme ve silah satışını arttırmak, hem de Amerikan yatırımları için güvenli bir saha elde etmek" (EMEK Dergisi, sayı 8) amacıyla olan Amerikayla onun kukla hükümetleri; öte yanda, insanlık dışı bir rejim altında ezilen Vietnam halkını bu boyunduruktan kurtarmak için dövüşen kahraman Vietnamlı yurtseverler. Bu savaşın kaçınılmaz olduğu, mahiyetinden bellidir. Amerika, kendi rızasıyla elini kolunu sallayarak çekip gitmeyeceği için, onu bu topraklardan zorla söküp atmak gerektiği, gün gibi açık ve tartışılmaz bir gerçektir.

Bu yazımızda, asıl üzerinde durmak istediğimiz, bilinen gerçekleri tekrarlamak değil, Amerika'nın kendine bağlı kukla Vietnam hükümetinin yönetimi altındaki suçsuz insanları katletmesi olayıdır.

Gençlik Dergisi'nin 2. sayısında, Amerikalıların Vietnam'da giriştikleri ve ancak iki yıl sonra ortaya çıkabilen bir katliamdan söz etmiştik. Olay kısaca şuydu. 16 mart 1968'de Güney Vietnam'ın May-lai köyünde, Amerikalı erler köydeki bütün çocukları, kadınları, yaşlıları köyün meydanlığında toplayıp hepsini makineli tüfeklerle tarıyorlar. Sonuç, 567 ölüdür.

Yine buna benzer bir olay, geçenlerde (19 şubat) ortaya çıktı. Güney Vietnam'ın Da Nang bölgesindeki bir köyde, Amerikalı 5 er, 76 kadın ve çocuğu öldürdüler.

Sadece bu olayda değil, her zaman kendini haklı gösterme çabası içerisinde olan Amerikalılar, bu olaya, askerlerin "yorgun" oluşu gibi gülünç bir sebep ileri sürmektedirler. Bir çıkmaza girdiklerinde, en ciddi meselelere sudan bahaneler bulmak, Amerikalı propagandacıların hünerlerindedir. Hem haksız bir savaşa kendilerince haklı gerekçeler ileri sürecekler, hem de böyle olaylar ortaya çıkınca akla yakın sebepler bulabileceklerini sanacaklar. Minareyi çalıyor, kılıfını hazırlıyor. Ama, ya kılıf küçük geldiğinden, ya da minarenin büyük oluşundan, işler istediği gibi gitmiyor... Amerika, işte böyle bir çıkmaz içindedir. Bu çıkmazın çözüm yolu olarak da, ha gayret propagandaya yüklenmektedir.

Propagandalara kapılmayalım. Emperyalizm, girdiği çıkmaz içinde her gün biraz daha batağa saplanmakta, bunun için de işlediği suçları ve cinayetleri ya hasır altı etmek, ya da bu olaylar su yüzüne çıkınca, allayıp pullayıp önümüzü sürüp, "insanlık aşkına, özgürlük aşkına, demokrasi aşkına" diye maval okuyarak bizlere yutturmak isteyecektir. Yağma yok! Küçücük çocuklar, genç analar, ömürlerinin son demini yaşayan ihtiyar-

Vietnam Gerçeği

lar, bu güzel sözler için öldürülmediler! Tam aksine. Onlar, bu güzel sözleri paravana olarak kullanıp, tam aksi anlamda işler becermek, yoksulların sırtından kendi lüks hayatlarını sürdürmek, koca göbeklerini bir karış daha şişirmek ve bu halleriyle insandan çok hayvana benzeyen bu mahlûkların kör olası çıkarları için öldürüldüler. Kendini "dünya lideri, hür dünyanın savunucusu, demokrasi şampiyonu" olarak reklâm eden Amerika'nın yüzündeki şirinlik maskesini alaşağı etmek, gerçekleri ört-bas etme ve çarpıtma gayretlerini boşa çıkarmak ve halklara emperyalizmin gerçek yüzünü göstermek her yurtseverin görevidir.

Bugün Vietnam'da Amerikalı erler, elbiselerini öldürdükleri Vietnamlı yurtseverlerin kesik kulaklarıyla süslemektedirler. Kesik kulak bulamayanlar da, 30 dolar (300 TL.) toslayıp, kurutulmuş Vietnamlı kulağı satın almaktadırlar. Bunu, moda olan aşırı düşkünlükle mi açıklayacağız?

Hayatları, namusları, herşeyleri demek olan para için, analarını bile satmaktan çekinmeyecek olan kapitalistler (para babaları), Amerikan halkını bu lanetli işe sürüklemiştir. Ne var ki, gerçekler ancak bir süre hasır altı edilebilmektedir. Nitekim, Amerikan halkı, Vietnam savaşına artık büyük tepki göstermekte, Amerikalı anneler "Oğlum öldürmeyi evinde öğrenmedi. Ona öldürmeyi öğreten Amerikan ordusudur" demektedirler. Karl Marx'ın "Başka ulusları sömüren bir ulus, özgür olamaz" sözü, Amerika'nın bugün içinde bulunduğu durumun bir başka gerçeği ve ifadesidir.

Emperyalizmin safları, dünyanın şurasında ya da burasında, halkların kazan-

dığı zaferlerle gedikler vererek zayıflamakta. Meselâ bugün Laos'ta, Pathet Lao birlikleri, (emperyalistlerin ağızlarına sakız ettikleri anti-komünizm propagandalarıyla dünya halklarının gözünden düşürmeye çalıştıkları bu yurtsever halk kuvvetleri) ülkeyi emperyalizmden temizleme hareketine girişmişler ve büyük başarılar elde etmektedirler (Laos'la ilgili yazımıza bakın).

Ortada bir savaş var. Kim kimi haklarsa! Ve biz biliyoruz ki ve dünya tarihi bizi doğrulamaktadır ki, HALKLAR YENİLMEZ!

DÜNYA HALKLARI KARDEŞTİR!
BİR GÜN GELECEK, DÜNYA HALKLARI GÜZELİM BİR DÜNYA KURACAKLARDIR!

YAŞASIN EMPERYALİZME KARŞI DÖVÜŞEN DÜNYA HALKLARI!

TOYKO matbaası

TÜM ÖĞRETMENLER SINIRLI
SORUMLU YARDIMLAŞMA VE
TÜKETİM KOOPERATİFİ

— Kitap

— Dergi

— Fatura

— Davetiye

— Kart

V.B.

Basılı evrak

Bütün müşterilerin işlerini
gönüllerince itina ile yapar

Adres : Rüzgârlı sokak No: 21

Tel : 10 41 68 Ulus — ANKARA

141. BASAMAK

H. O. yeni bir oyun koydu sahneye: 141. Basamak. Aynı sahnede daha önce seyrettiğimiz oyunların da izlenimlerini taşıyorduk giderken. Devrimci kavgalarını övgüye değer bir nitelikte yürüten bu kadro acaba bu sefer ne diyecekti seyirciye? Emekçi halkımızın demokratik haklarını kısıtlayan Ceza kanununun 141. maddesine karşı esaslı bir direnişin şart olduğu ve gittikçe günün meselesi haline geldiği şu sıralarda, böyle bir oyun tabii ilgimizi çekti.

Oyun kısaca, Türkiye'nin sosyal ve

politik yapısını göstererek sınıflar arası ilişkileri konusunda bir senteze varıyor. Bu sentezin biraz daha ayrıntılı açıklamasını sonraya bırakarak ilkönce konu hakkında kabaca bir bilgi vermek istiyoruz. 141. Basamak'ta kişiler aynı zamanda hem yaşayan gerçek insanlar hem de çeşitli sosyal sınıfların temsilcileridir, daha doğrusu sembolleridir. Olaylar eski, tamire muhtaç bir apartmanda geçer. Alt katta oturanlar yapının akan çatısının tamirini istemekte fakat çatı katına sahip olanlar bunu geçiştirmekte, öbürlerini baskı altında tutarak her türlü yeniliğe engel olmaktadırlar. Çatının tamiri için, bunu isteyenlerin orayı ele geçirmeleri gerekir. Fakat o güne kadar buna teşebbüs eden bir kişi olmuş ve o da çatı katına çıkan, yapının 141. basamağında "çarpılmıştır". Onun konuşması yasaklanmış, bir köşede herkesten ayrı durmaya mahkûm edilmiştir. Onun gibi çatı katına çıkmaya kalkışacak herkesin de sonu öyle olacaktır. Ne var ki, olaylar birbiri ardından gelişir bu eski yapıda. Alt katta oturanların çektikleri sıkıntının artması yetmezmiş gibi, çatı katının sahipleri bu sefer yapıya Mr. Pikson'u (Amerika) davet ederler ve yapının varını yoğunu onunla beraber talan etmeye başlarlar. Üstelik bu sayın davetli gelir gelmez çatı katına, o herkese yasak olan, çıkmaya kalkanların çarpıldığı çatı katına yerleşiverir. Hem ne yerleşmek gereğinde 'bağdakini' kovalabilecek kadar. Bu arada olan biteni yavaş yavaş kavramaya başlayan genç işçi Kerim, kendileri için tek kurtuluş yolu olan çatının ele geçirilmesinde, onlara kılavuz olabilecek tek kişi Hasan'la ilişki kurmaya, ondan akıl danışmaya ve gerek öğrendiklerini gerek hissettiklerini söylemeye başlamıştır. Fakat henüz güçsüz-

Şûle GÜÇLÜ

dür, ne söylese tepkiyle karşılanır-hatta işçi olan babası tarafından bile - ve sömürücü takımının bütün şüphelerini üzerinde toplar. Bu arada yapı gittikçe fakirleşmekte, yaşama şartları gittikçe ağırlaşmakta, Mr. Pikson'un yanında getirdiği bahriyeli bile herşeye el uzatmaktadır. Buna rağmen yapı devamlı Mr. Pikson'a borçlanmakta ve bu borçlar da gene en yoksulların sırtından çıkmaktadır. Yapı sakinleri her vasıtaya baş vurularak uyutulur, gerçekleri söylemeye çalışan Kerim ise dövülür hapsedilir. Bütün bu olayları çaresiz bir nefretle izleyen Albay ise gün geçtikçe gerçeklere daha çok yaklaşmakta ve sömürücü takımının adamı olan Hacı Ahmet'in yalanlarını ortaya koymaktadır. Giderek olaylar tahammül edilemez hale gelince de bir kıvılcım Albay'a kılıcını çektirir. Fakat sömürücüleri önüne katıp kovalayan Albay çatı katına ve 141. Basamağa gelince durur. Çatıyı ele geçirmesine ne kendi bilinci ne de ortam ve öbürlerinin bilinci elverişli değildir. Destekten yoksun olunca da bir Hasanla Kerim ne yapabilirler? İdare ve çatının mülkiyeti çaresiz gene maske değiştirmiş ve hatta değiştirmemiş sömürücülere ve Mr. Pikson'a kalır. Ne var ki, artık durum değişmiştir. Nispeten "demokratik" bir ortam mevcuttur ve Hasan dahil herkes fikrini söyleyebilmektedir. Bu şartlar altında da yapı sakinlerini uyutmak kolay olmayacaktır. Nitekim olmaz da. Durum her geçen dakika sömürücüler aleyhine gelişir. Hasan'a söz hakkı tanınmamasına boşuna çabalarlar soyguncular takımı hatta onu vurdururlar fakat ne yapsalar boştur artık. Oyunun yanlış oynandığı gün gibi aşikârdır ve doğru oynayan oyuncuların tek hedefinin çatı katını asıl sahibine vermek olduğu bellidir. Fakat gerek Mr. Pikson gerekse yapının kendi baş belâsi sömürücü sınıfın çatı katını kuzu kuzu bırakmaya hiç de niyetleri yoktur. 141. Basamağa yönelen halka

silâhlar, füzeler yönelmiştir. Ne var ki, birbirlerinin elini sımsıkı tutan birbirine kenetlenen insanları ne durdurabilir? Hasan da tekrar sahneye gelmiş ve kılavuzluk görevini yapmaktadır. Oyun işçi köylü - asker bütün halkın elele yaptıkları bir halayla sona erer. Hasan halayın başında davul çalmaktadır.

Oyun kısaca bu. Şüphesiz değinilen birçok meseleleri ayrıntılarıyla burada anlatmadık, anlatamazdık. Örneğin piyeste eleştirilen 'sanatçı' tipi, ayrıntılarıyla işlenmiş olan hakim sınıflar ve bunlar gibi birçok unsurlara burada yer verilmiştir.

Piyeste aksayan noktalar var şüphesiz. Fakat oldukça sıkı bir grup çalışmasını gerektiren oyunu H. O. ları bizce başarılı bir şekilde sahneye koymuşlar. Müziklerdeki kusurlar (okunuşlarındaki) her ne kadar rahatsız edici oluyorsa da oyunun bütünü içinde bir anlam taşıdığından 'affedilebilir kusurlar' olarak görülebilirler.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki, 141. Basamak Türkiye'deki devrimci kavgaya birşeyler kazandırmakta ve olayları daha geniş bir acıdan yorumlamayı mümkün kılmak suretiyle bazı meselelere gereken açıklığı getirmektedir. Halk Oyuncularını devrimci mücadelelerinden ötürü tebrik ederiz.

TOPLUMLARIN

(Geçen Sayıdan Devam)

Dokumacılık, madencilik ve öteki zanaatlar gittikçe birbirinden ayrıldılar. Tarım, tahıldan başka yağ ve şarap da sağlıyordu. Bundan böyle bu kadar çeşitli işler artık aynı şahıslar tarafından yapılamazdı. İster istemez ikinci büyük işbölümü doğdu. Tarım zanaattan ayrıldı. Üretimin, tarım ve zanaat olmak üzere başlıca iki kola ayrılmasının bir sonucu olarak değişim (mübadele) için üretim, yani pazar için üretim başladı. Bunun sonucu ticaret doğdu. Böylece tarih sahnesine yeni bir sınıf daha katılmış oldu; *tâcirler sınıfı*.

Köle emeğinin meydana getirdiği her şeye efendi sahip çıkmaktaydı. Bu düzen, üretimin sonuçlarına ve geliştirilmesine kölenin tamamen ilgisiz kalması yüzünden (çünkü kölenin ürettiği her şey elinden alınmaktaydı) ve efendilerin üretim araçlarını geliştirmek istememelerinden (çünkü efendilerin elinde istediği kadar köle emeği vardı) yıkıldı. (Kölecî Büyük Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasını, isyanlar ve dış etkenler kolaylaştırdı.)

FEODAL TOPLUM :

Nasıl ki kölecî ilişkiler, ilkel komünal toplumun bağrında filizlendilerse, feodal ilişkilerde kölelik düzeninin içinden doğdular.

Kölecî toplumdaki efendiler, bu toplumda senyör, köleler ise serf durumuna geldiler. Köylüler (serfler) şahsen feodal beylere (senyörlere) bağlı olmakla beraber, büsbütün onların malı durumunda değillerdi. Senyörler köylülerin emeği üzerinde hak sahibi idiler.

Feodal senyör toprak mülkiyetini elinde tutuyor, köylünün işletmesine bıraktığı tarlaya karşılık ondan çok ağır bir tarla kirası alıyordu. Feodal toplumun ha-

Reha KONUKSEVER

kim sosyal tabakaları soylular ve papazlardı. Köylünün hiç bir siyasî hakkı yoktu. Serfler emeklerini istedikleri gibi kullanmak ve vergilerden, kiralardan kurtulmak için feodal beylerle mücadeleye girdiler. (serfler feodal beye bağlı idi.)

Ayrıca tâcirler, zanaatkârlar, serbest emek ve feodal bağlardan kurtulmak için mücadeleye başladılar. Sonunda feodal toplum da yıkıldı, yerine kapitalizm geçti.

KAPİTALİST TOPLUM :

Feodalizmin yerini onun içinde oluşan, gelişen kapitalizm almıştır. Bu düzende işçiler üretim araçlarından (makinalardan...) yoksun bulunurlar. Bu araçlar kapitalistlerin elinde bulunur, işçilerin ise, emeklerinden başka satacak şeyleri yoktur. Bu nedenle kapitalist, işçileri kendi çıkarı için çalıştırarak, sömürür.

Bu toplumda temel iki sınıf vardır. Kapitalist sınıf ve işçi sınıfı. (Köylüler de vardır ama bunlar temel sınıf değildir.)

Kapitalist sömürme biçimi şöyledir :

Örneğin, bir patron bir işçiyi günde 8 saat çalıştırmak için ona ücret olarak 20 TL. vermektedir. İşçi 8 saat çalıştığı sürede 50 TL.'lik mal üretmektedir. Üretilen bu mal patronun olmaktadır. Ve patron işçinin sırtından (belli masraflar çıktıktan sonra) belli bir miktarda para kazanmaktadır. Açıkcası işçiyi sömürmektedir.

"Feodal toplumun yıkıntılarında fiş-

GELİŞİMİ

kıran kapitalist toplum, sınıf çatışmalarını ortadan kaldırmamıştır. Yaptığı şey sadece, eski sınıfların yerine yeni sınıfları; eski sömürü şartları yerine yeni sömürü şartlarını koymak olmuştur."

Kapitalist toplumu biraz daha yakından inceleyelim :

Toplum ilk kez sınıflara ayrıldığında, (efendiler ve köleler) devlet ortaya çıkmıştı. Ve bu devlet efendilerin devletiydi. Sonra feodal toplumda, feodal beyler (veya onların temsilcisi kral) devleti ellerine geçirmişlerdir. Bugün de durum aynıdır. Yani devletin sınıfı bir görünümü vardır. Ve devlet kapitalist sınıfın elindedir. Feodal toplumun krallığı yerine bugün cumhuriyet vardır. Demek ki, devletin şekli ne olursa olsun (krallık, meşrutî krallık, cumhuriyet...) muhakkak devletin sınıfı bir görünümü vardır. Ve toplum ekonomisini elinde tutan sınıf, devleti de eline geçirir.

Kapitalist sınıf devleti eline geçirince, onu kapitalist düzeni koruma organı ve toplumdaki emekçi çoğunluğu ezme aracı olarak kullanır.

Nasıl feodal toplumun içinde oluşan tâcirler sınıfı gelişerek feodaliteyi yıkmışsa, kapitalizm sayesinde ortaya çıkmış olan işçi sınıfı da kapitalizmi yıkarak sosyalizmi kuracaktır. Çünkü gördük ki, tâ köleci toplumdan beri bir sınıf çatışması vardır ve savaşı ortaya yeni çıkan sınıf kazanmaktadır.

Kapitalizm işçi sınıfını doğurmuştur, yani yeni sınıf işçi sınıfıdır. Öyleyse muhakkak işçi sınıfı zaferi kazanacak ve sosyalizmi kuracaktır.

Bundan sonraki sayımızda bu yazıma devam ederek, kapitalizmi daha yakından tanıyacak, bu düzenin değişmesinin neden zorunlu olduğunu ortaya koyarak, sosyalizmi anlatacağız.

SER

yayınları

Necatibey
Caddesi
No : 27/28
Yenişehir
ANKARA

5

**LENİN
KÜLTÜR VE KÜLTÜR İHTİLALI
ÜZERİNE**

160 SAYFA 8 LİRA

— YENİ ÇIKTI —

**J. İBARROLA
MARKSİST AÇIDAN EKONOMİ
POLİTİK
YABANCILASMA VE HUMANİZM**

— İşçilere Ekonomi Politik
Dersleri —

112 SAYFA 6 LİRA

3

**DİMİTROV
FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK
CEPHE**

— Tartışmalara açıklık getiren
Kıtap —

248 SAYFA 10 LİRA

2

**MAO TUNG
HALK SAVAŞINDA TEMEL
TAKTİKLER**

94 SAYFA 5 LİRA

1

**TOPLATILAN KİTAP
EKİM DERSLERİ
TROÇKİ**

102 SAYFA 6 LİRA

Bütün kitapları SERGİ ve SİLA
Kitapevlerinde bulabilirsiniz.

FELSEFE NEDİR, NE DEĞİLDİR?

Halk arasında filozof denince, hayattan uzak, sadece düşünen, etrafındaki şeylere ilgilenmeyen insan anlaşılmaktadır.

Aslında filozof: evrene, doğaya ilişkin bir takım sorulara kesin cevaplar bulmaya çalışan kimse demektir. Zira felsefe, evreni ve doğayı açıklamak ister. Yani felsefe, evrene ve doğaya ilişkin en genel meselelerin incelenmesi demektir. Bu en genel meseleler, tabii ki, "dünyanın açıklanması, insanın nasıl ve nereden geldiğinin araştırılması" gibi meselclerdir. İşte son derece genel olan bu meseleler felsefenin konusudur. Daha az genel meseleleri ise bilimler inceler.

Felsefe meselelere çözüm ararken bilimlerle birlikte hareket eder. Geçmişte baktığımız zaman da bilimlerin ilerledikçe felsefenin de geliştiğini görüyoruz.

İlk insanlar evreni ve doğayı açıklamak istediler, ama başaramadılar. Çünkü insanların bilgisi çok azdı. Bunun sonucunda, tarih boyunca, bilgisizlikten ötürü çeşitli dinler ortaya çıktı. İlk insanlar ateşe tapmaya başladılar. Zira ateşin ne olduğunu bilmiyorlardı. Yaklaşınca yakıyordu, hakim olamıyorlardı. Ne zaman ki ateşin ne olduğunu anladılar ve ona ha-

Tuğrul YAMAÇ

kim olmaya başladılar, artık inançlarından vaz geçtiler.

Bu şekilde ortaya çıkan dinler evreni açıklamaya çalıştılar. Ne var ki bu açıklamalar doğa üstü kuvvetlerle olmaktadır. Yani açıklamalar bilimsel değildir.

Bilim: yüzyıllar boyunca yavaş yavaş geliştikçe, insanlar evreni, bilimsel tecrübelerden hareket ederek, maddî olaylarla açıklamaya başladılar.

Maddeci felsefe işte buradan, olayları bilimsel olarak açıklamak arzusundan doğmuştur. Yani Maddeci felsefe evrenin bilimsel açıklamasıdır.

Materyalizm ile Marksizm arasındaki ilişkiler nelerdir?

Bu ilişkileri üç noktada toplayabiliriz:

1 — Materyalist felsefe; marksizmin temelini oluşturur. Yani marksizmin dünya görüşü materyalizme dayanır.

2 — Materyalist felsefe, tarih boyunca bilimlerle birlikte ilerlemiştir. Demek ki marksizm bilimlerden çıkmıştır ve bilimlerle beraber gelişir.

3 — Marks ve Engels'ten önce, çeşitli devirlerde ve değişik biçimlerde maddeci felsefeler oluşmuştur. Ama, 19. yüzyılda bilimlerin ileri doğru büyük bir adım atınca, Marks ve Engels modern bilimlerden hareketle, bu eski materyalizmi yenilediler ve bize bugün diyalektik maddecilik denilen en üstün materyalizmi kazandırdılar. Demek ki, maddeci felsefenin bir tarihi vardır, bu tarih, bilimlerin tarihine ayrılmaz bir şekilde bağlıdır.

DÜNYAYI AÇIKLAMANIN İKİ YOLU

Felsefenin, en genel meselelerin incelenmesi demek olduğunu, evreni, doğayı

ve insanı açıklamayı amaç edindiğini yukarıda gördük. Liselerde okuduğumuz felsefe kitaplarında çeşitli felsefelerin çokluğu karşısında şaşırıp kalmaktayız. Kritisizm, evolüsyonizm, pragmatizm... vs. Bunları anlamak ve açıklamak o kadar güçtür ki, insanlar zorla kabul etmek zorunda kalmışlardır. Bütün bu çeşitli felsefeler, meselelere de kesin bir çözüm yolu bulamazlar.

Felsefede, gerçek olarak, evreni açıklama yışına göre, birbirine zıt olan iki görüş vardır.

a. Evrenin bilimsel açıklaması,

b. Evrenin bilimsel olmayan açıklaması.

Filozoflar, her şeyi açıklamak istediklerinde ayırım yapmak zorunda kaldılar. Etrafımızda öyle objeler (eşyalar) vardır ki, onları görür ve dokunuruz; daha başka objeler vardır ki, onlara ne dokunabilir ne de görebiliriz. Örneğin, fikirlerimiz gibi. Bu duruma göre, objeyi (eşyayı) şöyle sınıflandırıyoruz:

a — Maddî olanlar,

b — Maddî olmayanlar (ruh, düşünce ve fikir alanlarına ait olanlar).

MADDE NEDİR, RUH NEDİR?

Ruhtan bahsederken, ruh kelimesinin yerine vicdan, fikir, düşünce kelimelerini; maddeden bahsederken de madde kelimesinin yerine evren, dünya, varlık kelimelerini aralarında bir fark gözetmeden kullanabiliriz.

Madde veya varlık, duyu ve algılarımızın bize gösterdikleri ve tanıttıkları şey, genel bir şekilde söylersek bizi kuşatan ve "dış âlem" denilen şeydir. Örneğin, elimdeki kâğıt beyazdır. Bu kâğıdın beyaz olduğunu bilmek bir fikirdir. Bana bu fikri veren de duyularımdır. Madde ise, bizzat bu kâğıttır.

Madde veya ruhtan, varlık veya düşünceden en önemli olanı, diğerlerine üstün olanı, ilk önce varolanı hangisidir? İşte bu mesele felsefenin temel meselesi-

dir. Filozoflar bu soruya verdikleri cevaba göre, iki büyük kampa ayrılırlar:

a — Materyalist felsefeyi benimseyenler,

b — İdealist felsefeyi benimseyenler (1).

Bu yazımıza bundan sonraki sayılarımızda devam edeceğiz (2).

(1) *İdealist felsefenin, günlük yaşantımızda rastlanan idealist kelimesi ile ilgisi yoktur. Felsefi materyalizmi benimseyenler, tarihte ve günümüzde, ahlâki idealizmin, yani inançları uğrunda fedakârca mücadele etmenin en iyi örneklerini vermişlerdir. Felsefi idealizm ise, hayatı bilimsel olmayan yoldan açıklayan yanlış bir dünya görüşüdür.*

(2) *Bu yazı Georges Politzer'in "Felsefenin Başlangıç İlkeleri" adlı kitaptan yararlanılarak yazılmıştır.*

• PİR
SULTAN
ABDAL

• DİĞER OYUNLAR

• TENEKE

Matinelerde (15.00, 18.15)

öğrenciye, öğretmene ve işçiye

% 50 indirim (5. TL.)

YENİ OYUN

• 141. BASAMAK

Yazan : Vedat Türkali

Yöneten: Tuncer Necmioğlu

Örgütlenelim, İşçi - Köylü Gençlerle Bağ Kuralım

Kardeşler,

Bugün ülkemizde başta işçi sınıfı olmak üzere halkımızın vermekte olduğu bir kavga var. Bu kavga bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için emperyalizm ve yerli işbirlikçilerine karşı verilmektedir. İşbirlikçi iktidarların bütün baskılarına, çıkarmaya çalıştıkları bütün faşizan kanun tasarılarına rağmen gün geçtikçe gelişip güçlenmektedir. Her geçen gün toplumumuzun yeni bir kesimi aktif mücadeleye girmekte, devrimci saflar içinde yerini almaktadır. İşçiler, köylüler, öğretmenler, memurlar, üniversite gençliği her geçen gün demokratik hakları zorlayan, anti-emperyalist ve anti-kapitalist mücadeleyi geliştiren grevler, mitingler, işgaller, boykotlar, yürüyüşler yapmakta örgütlenip daha güçlü olarak mücadele etmektedirler.

İşte, *Liseli GENÇLİK Dergisi* de, halkımızın devrimci mücadelesinin önemli bir parçasıdır. Dergimiz, liseli gençliğin örgütlenerek, verilmekte olan sosyalizm bağımsızlık ve demokrasi kavgasına katılmasını amaçlamaktadır. Ve bu kavga bilimsel sosyalizmin gereği olarak işçi sınıfının öncülüğünde verileceğinden devrimci lise gençliğinin işçi gençler ile bağ kurması için çalışmaktadır.

Liseli GENÇLİK Dergisi bugüne dek bu görevlerini kısmen başarmıştır. Her sayı yeni yeni arkadaşlar dergi çevresinde toplanmakta, örgütlenmektedir. Halkımızın devrimci mücadelelerine katılmaktadır. Ancak herşeye rağmen görevler başarılmış, tamamlanmış değildir. Hedef tüm liseli devrimcileri örgütleyerek, işçi köylü gençler ile sarsılmaz bağlar kurmalarını, devrimci mücadeleye girmelerini sağlamaktır.

Kardeşler,

Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin sınırsız maddi olanakları karşısında biz devrimcilerin tek dayanağı gene devrimcilerdir. Devrimci dayanışmadır.

Onun için;

Liseli GENÇLİK Dergisi ile sağlam bağlar kuralım. O'nu yazılarımızla destekleyip, haber, makale vs. gönderelim. Okutup, tanıtalım. Mali yönden destekleyelim. Bağış ve abone toplayalım.

DEVİRİMCİ LİSELİ ARKADAŞ,

Saflarımızı perçinleyelim,

Bağımsızlık, demokrasi ve *sosyalizm için* verilen kavgada yerimizi alalım.

Kendi yayın organımız olan *Liseli GENÇLİK Dergisi* çevresinde örgütlenip, işçi-köylü gençler ile kopmaz bağlar kuralım.

Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin üzerine yürüyelim.

LİSELİ GENÇLİK DERGİSİ ETRAFINDA ÖRGÜTLENELİM.

İŞÇİ-KÖYLÜ GENÇLERLE KOPMAZ BAĞLAR KURALIM.

LİSELİ GENÇLİK DERGİSİ: Aylık gençlik dergisi. Sahibi: Nurettin PİRİM. Sorumlu Yazışmaları Müdürü: Orhan Gazi ERDAL. Yönetim yeri ve her türlü yazışma adresi: Süleyman Sırrı Sokak 2/8 Yenışehir - ANKARA. Dizgi ve baskı: TÖYKO matbaası. Fıatı: 100 Krş. Yıllık abone bedeli 10 TL. İlan santimi 15 TL.

SOSYALİST GENÇLİK ÖRGÜTÜNÜN YAYIN ORGANIDIR